

100 Kişiyeye Sorduk

– fuatturker · 04 Eylül 2011

"100 kişiyeye sorduk, 5 popüler cevap arıyoruz" cümlelerinden oluşan yarışma repliğini hatırlarsınız sanırım. Bir yarışma programı ile yaşamımıza giren, tam unutulmaya yüz tutmuşken bugünlerde bir başka yarışma programıyla yeniden gündeme gelen bu kalıplaşmış sözleri biz de sorduk.

Kuşkusuz bizim sorumuz, söz konusu yarışma programındakiler gibi "parmesan nedir?" ya da "flora ne demektir?" tarzında olmadı. Biz tek bir soru sorduk 100 kişiyeye. "Yaşamınızın en önemli amacı nedir?" sorusunu yönelttik. Aldığımız cevaplar şöyle oldu:

35 kişi, "çocuklarımla geleceğini garanti altına almak" dedi.

26 kişi, "daha iyi bir iş ve daha çok kazanmak" cevabını verdi.

14 kişi, "bir ev sahibi olmak" istediğini söyledi.

13 kişi, "iyi bir yuva kurmak" dedi.

10 kişi, "üniversite sınavını kazanmak" amacıyla olduğunu söyledi.

2 kişi ise "sadece hayatı yaşamak" cevabını verdi.

Şimdi aynı soruyu size yöneltiyorum. "Ne için yaşıyorsunuz, yaşamınızın en önemli amacı nedir?.. Daha iyi bir iş sahibi olmak, ev-araba satın almak, yaşamın tadını çıkarmak; bunlar mı amacınız?

Dünyanın en zengin insanı olduğunuzu düşünün. Onlarca odalı muhteşem bir evde bile oturuyor olsanız, aynı anda evinizin yalnızca bir odasını kullanırsınız. Gardroplar dolusu giysileriniz de olsa yalnızca birini giyersiniz. Yemek masanızda çeşit çeşit yemek de olsa en çok birkaç tabak yiyebilirsiniz.

Dahası dünya hayatında amaç edindiğiniz her şey sonunda yok olacaktır. Bu geçici ve sonlu olan şeyler, insanın hedefi olabilir mi?..

Birçok insanın dünya hayatındaki koşuşturması anlamsız bir hırsın kaynağıdır. Oysa amaç edinilen söz konusu şeyler ne hırs yapılacak, ne tutkuyla arzu edilecek, ne de sahip olunduğu için övünülecek şeylerdir. Tümü, "Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun, '(eğlence türünden) tutkulu bir oyalama', bir süs, kendi aranızda bir övünme (süresi ve konusu), mal ve çocuklarda bir 'çoğalma-tutkusu'dur. Bir yağmur örneği gibi; onun bitirdiği ekin ekicilerin (veya kafırların) hoşuna gitmiştir, sonra kuruyuverir, bir de bakarsın ki sapsarı kesilmiş, sonra o, bir çer-çöp oluvermiştir. Ahirette ise şiddetli bir azab; Allah'tan bir mağfiret ve bir hoşnutluk (rıza) vardır. Dünya hayatı, aldaniş olan bir metadan başka bir şey değildir." (Hadid Suresi, 20) ayetindeki ifadeyle, geçici dünya hayatının aldatıcı birer metaıdır.

Yeryüzünde farklı toplumlardaki birçok insan, yalnızca bu dünyevi hedefler doğrultusunda yaşam sürer.

Oysa insanın dünyada bulunma amacı bunların hiçbiri değildir. İnsanın, yaşamın ve ölümün yaratılma nedenini Kur'an, "O, amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı..." (Mülk Suresi, 2) ayetiyle bildirir.

Dünyevi bu istekler amaç değil, insanın yalnızca Allah'ın rızasını kazanabilmesi için birer araçtır. Allah'ın kullarına bahsettiği nimetlerdir. Okul, iş, evlilik; yaşamın tamamı Allah'ın hoşnutluğu içindir. Büyüklük duygusunu tatmin için dünya hayatında başarı ve kazanç istenmemelidir. İnsanın, ölümü, ahireti, yapayalnız Rabb'i huzurunda sorgulanacağını unutarak kendisine yalnızca bunları amaç edinmesi ve kazandıklarıyla büyülenmesi büyük yanılgıdır.

Nur Suresi 37. ayette "(Öyle) Adamlar ki, ne ticaret, ne alış-veriş onları Allah'ı zikretmekten, dosdoğru namazı kılmaktan ve zekatı vermekten 'tutkuya kaptırıp alıkoymaz'; onlar, kalplerin ve gözlerin inkılabı uğrayacağı (dehşetten allak bullak olacağı) günden korkarlar." buyrulur. Kalplerinde Allah korkusu taşıyan insanları ticaret, alışveriş, okul, evlilik, eğlence hiçbir şey Allah'ı anmaktan alıkoymaz.

Çocuklarının sınav sonucunda iyi bir üniversiteyi kazanması bazı anne babalar için çok büyük bir olaydır. Çocukları, dostlarının çocuklarından daha iyi bir yeri kazandığı için bambaşka bir ruh haline bürünür, herkesi geçmiş olmanın, ezmiş olmanın heyecanını yaşarlar. Daha 'büyük' olmaktan, diğer insanların kendilerine hasetle bakmalarından büyük zevk alırlar.

Oysa dünya hayatı bir "kuşluk vakti" kadar kısadır: göz açıp kapayıncaya kadar geçer. Hırsla ve tutkuyla nefsanî hedeflere yönelen kişinin bilmediği bir başka gerçek daha vardır. Allah'a iman etmediği sürece asla gerçek mutluluk ve huzuru bulamaz. Sınır tanımaz ve bitmek tükenmek bilmez tutkulara sahip olan nefis asla tatmin olmaz. Sürekli insandan yer, çalar, doymak bilmez. Hep daha iyisini, hep daha mükemmelini ister. Sahip olduğu hiçbir şey onu mutlu etmez. Kişi bu çarpık görüşleri nedeniyle hep mutsuzdur; acı, korku ve gerilim içinde yaşam sürer. Tek kurtuluş yolu Allah'a sığınmaktır. Kur'an bu sırrı da verir; yalnızca Allah'a yönelenlerin kalplerinin huzuru bulabileceğini bildirir:

Bunlar, iman edenler ve kalpleri Allah'ın zikriyle mutmain olanlardır. Haberiniz olsun; kalpler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur. (Rad Suresi, 28)

Dünya, istek ve tutkuların gerçekleştirileceği bir yer değildir. Vicdanlı insanlar Rabb'lerine yakın olma konusunda samimi bir istek duyarlar. Ölümün yakınlığını, cennet ve cehennemi sık sık düşünürler. Davranışlarının her zaman Kur'an ahlakına uygun olmasına titizlik gösterirler. Ve derler ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır." (Enam Suresi, 162)

Hastalık, acizlik, zorluklar ve her an gerçekleşebilecek olan ölüme rağmen insanın sahte, parıltılı dünyayı ve onun çekici süslerini amaç edinmesi, ömrünü bunların peşinde koşarak geçirmesi ne büyük aldanıştır.

Fuat Türker